

[Finansministeren.]
bedsmandsudvalg, der har fået til opgave at forberede en almindelig revision af loven om totalisatorspil.

Udvalgets kommissorium er aftrykt som bilag til det nu fremsatte lovforslag.

Da udvalget endnu ikke har afsluttet sit arbejde, foreslås det at udskyde revisionen af loven om totalisatorspil til næste folketingsssamling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): På socialistisk folkepartis vegne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger mod inflationen.*

Det skulle ikke være nødvendigt at give en mere omfattende redegørelse for behovet for inflationsbekæmpelse. En stadig fremadskridende pengeforringelse medfører omkostningsforhøjelser til skade for erhvervslivets afsætningsmuligheder; den beskærer de aftalte lønningers købekraft mere, end nogen dyrtidsregulering kan råde bod på, og den rammer selvpensionister og småsparere på en måde, der må virke urimelig.

Inflationen er ikke noget isoleret dansk fænomen, men et fællesproblem for i hvert fald hele den vestlige verden. Det er imidlertid ingen undskyldning for at lade stå til. Visse prisstigninger, som kommer til os udefra, vil være uundgåelige, men de årsager, som det danske samfund kan påvirke, er der ingen grund til at ignorere.

Det er vigtigt, men også vanskeligt, at skelne mellem årsager og virkninger i en beskrivelse af inflationsproblemet. Der er således ingen tvivl om, at selve inflationsforventningen, der dels bygger på mange års erfaringer om stigende priser, dels er blevet til en passiv tro på, at der ikke er noget at gøre ved udviklingen, i sig selv styrker inflationen. Man foregriber kommende prisstigninger, bl. a. ved at efterspørge formentlig værdifaste formuegoder til priser, der ud fra den øjeblikkelige situation må anses for at være urimeligt høje, eller ved at stille løn-

krav, der til en vis grad kan kompensere et fremtidigt fald i reallønnen.

En systematisk antiinflationspolitik vil virke dobbelt, hvis der bliver tillid til, at den faktisk kan lykkes, d. v. s. at inflationen virkelig bringes under kontrol. Det er derfor af afgørende betydning, at der sættes ind over en bred front og ikke blot med mere isolerede foranstaltninger.

I forslaget har socialistisk folkeparti koncentreret sig om to hovedproblemer omkring inflationen, som hidtil ikke har været angrebet på tilstrækkelig energisk måde. De drejer sig begge om inflationsårsager, der er velkendt fra den økonomiske teori — nemlig det forhold, at der skabes købekraft, som ikke modsvares af produktion, eller med andre ord, at forbruget er større end de egentlige indkomster. Det muliggøres dels gennem lånoptagelse, som omsættes i forbrug, dels gennem omsætning af værdistigningsgevinster til forbrug. Det er vanskeligt at fremskaffe nøjagtige tal for det ikke indkomstbetingede forbrug, men det kan anslås til at være en del større end det danske samfunds årlige betalingsunderskud, d. v. s. at en effektiv indsats over for dette område skulle kunne bringe økonomisk balance i forhold til udlandet og fjerne samfundets lånebehov i hvert fald i det omfang, dette ikke er betinget af særlig krævende opgaver som f. eks. de planlagte store trafikinvesteringer.

Det lånebetingede forbrug muliggøres, ja, begunstiges, af den eksisterende ret til at foretage fradrag af renter af privat gæld i den skattepligtige indkomst. Den rente, som en låntager skal betale, reduceres faktisk med mindst halvdelen, når han kan trække den fra sin skattepligtige indkomst og derved spare et skattebeløb, vel at mærke beregnet efter marginals-kattens sats. Det er de øverste, dyreste indkomstkroner, som han slipper for at svare skat af. Resten af renten, altså under halvdelen, kan låntageren så sammenligne med den årlige værdiforringelse af lånebeløbet, sådan som den fremgår af inflationsforventningen.